

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-24 ta' Frar, 2021

Appell Inferjuri Numru 149/2018 LM

Joseph Valletta bin-numru tal-karta tal-identità 346145(M)
(“*I-appellat*”)

vs.

**Bank of Valletta p.l.c. (C 2833) u Valletta Fund Management Limited
(C 18603) li mit-22 ta' Novembru 2016, bdiet tissejjaħ
BOV Asset Management Ltd**
(“*I-appellanti*”)

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mill-intimati **Bank of Valletta p.l.c. (C 2833)** u **BOV Asset Management Ltd (C 18603)** [minn issa ‘l quddiem “*I-appellanti*”] mid-deċiżjoni mogħtija fit-12 ta’ Settembru, 2018, fil-każ numru 018/2016 u

bl-okkju premess [minn issa 'l quddiem "id-deċiżjoni appellata"], mill-Arbitru Għas-Servizzi Finanzjarji [minn issa 'l quddiem "I-Arbitru"], li permezz tagħha ddeċieda dwar I-ilment tar-rikorrent **Joseph Valletta (K.I. numru 346145M)** [minn issa 'l quddiem "I-appellat"] billi *ai termini* tal-paragrafu (iv) tas-subinċiż 26(3)(c) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta ordna lill-appellanti sabiex iħallsu *in solidum* bejniethom lill-appellat is-somma ta' erbatax-il elf, sitt mijja u tnejn u sebgħin Euro u erbgħa u tmenin ċenteżmu (€14,672.84), bl-imgħaxijiet legali mid-data meta l-appellat ippreżenta I-ilment tiegħu quddiemu, sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjeż kontrihom.

Fatti

2. Il-fatti ta' dan il-każ huma kważi kollha identiči għal dak tal-appell deċiż minn din il-Qorti, kif diversament preseduta, fis-16 ta' Diċembru, 2019, fl-ismijiet **Finco Treasury Management Limited** għall-kont u beneficiċju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs. **La Valette Funds SICAV p.l.c.** et (Appell Numru 23/2018).

3. Għandu jingħad li fil-każ odjern l-appellat kien aċċetta l-offerta tas-soċjetà appellanta fis-27 ta' Ĝunju, 2011, skont kif jirriżulta mill-kopja tal-*Form of Acceptance and Transfer* esebita a fol. 52 tal-atti, sabiex b'hekk huwa kien intitolat għall-ħlas tas-somma ta' tmienja u għoxrin elf, tliet mijja u disgħha u sebgħin Euro u sebgħa u tmenin ċenteżmu (€28,399.87) wara li huwa kien investa fil-fond magħruf bħala *La Vallette Multi Manager Property Fund* [minn issa 'l quddiem "LVMMPF"] is-somma ta' tlieta u erbgħin elf, erba' mijja u sitta

u għoxrin Euro u sitta u sebgħin ċenteżmu (€43,426.76). L-ilmentatur kien irċieva s-somma totali ta' tliet mijha u erba' u ġamsin Euro u ġames ċenteżmi (€354.05).

Mertu

4. L-appellat intavola proċeduri quddiem I-Arbitru fit-30 ta' Ĝunju, 2016, kontra l-appellanti permezz tal-preżentata ta' ilment, fejn iddikjara li fil-konfront tiegħu kien seħħi (a) rappurtagġġ qarrieqi; (b) ksur tar-regolamenti tas-supplementary prospectus tal-LVMMPF; u (c) aġir li permezz tiegħu huwa kien ġie ttradut. Għalhekk huwa talab sabiex jingħata lura l-bilanč tas-somma li huwa kien investa, bl-imgħax, u anki permezz tar-rifużjoni tad-dritt ta' 2.75% li kien ġie mnaqqas mis-somma investita.

5. L-appellanti wieġbu għall-ilment billi eċċepew is-segwenti: preliminarjament (a) I-Arbitru ma kellux il-kompetenza skont il-ligi sabiex jieħu deċiżjoni fir-rigward tal-kuntratt ta' transazzjoni bejn il-partijiet; (b) I-Arbitru ma kellux jieħu konjizzjoni tal-ilment *ai termini* tal-para. (c) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta peress li kienet seħħet transazzjoni; (c) I-Arbitru ma setax jieħu konjizzjoni tal-każ stante li huwa kelli s-setgħa li jittratta biss ilmenti mressqa minn “klijenti eligibbli”; (d) huma ma kinux il-leġittimi kontraditturi; (e) l-appellat kien biegħ u ttrasferixxa d-drittijiet kollha tiegħu, anki dawk litiġjużi lis-soċjetà appellanta; (f) il-preskrizzjoni a tenur tal-artikolu 1222 u tal-artikoli 2153 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta; (g) I-appellat kelli juri li huwa ma kienx investitur ta' esperjenza; fil-mertu u bla preġudizzju

għa-suespost (g) huma ma kienu bl-ebda mod responsabbi għall-ħlas ta' danni jew xort'oħra lill-appellat għal xi aġir allegatament illegali da parti tagħhom; (ħ) it-talba għall-ħlas ta' imgħaxijiet kienet insostenibbli stante il-principju *in liquidandis non fit mora*; u (i) l-ispejjeż tal-proċedura kellhom jitħallsu mill-appellat.

Id-Deċiżjoni Appellata

6. L-Arbitru wasal għad-deċiżjoni appellata wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet rilevanti għall-appell odjern:

“Eċċezzjonijiet Preliminari

Eċċezzjonijiet dwar ġurisdizzjoni

Il-provdituri tas-servizz qajmu tlett eċċezzjonijiet dwar il-kompetenza fis-sens li l-Arbitru m'għandux jisma' dan il-każ għaliex m'għandux il-kompetenza taħt il-liġi li jiddeċiedi dwar kuntratt ta' transazzjoni bejn il-partijiet li saret res judicata liema kwistjoni tista' titqajjem biss quddiem il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili b'mod esklussiv; li għalhekk l-ilment huwa wieħed frivolu u vessatorju ai termini tal-Artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555 u fil-konfront tal- BOV l-ilmentatur mhux ‘klijent eligibbli’.

L-Arbitru ser jittratta dawn l-eċċezzjonijiet dwar kompetenza flimkien.

L-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji ġie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tiegħu. Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet jew il-materja li dwarha jiġi mitlub jiddeċiedi, iżda hija stabbilita fuq kriterji ogġġettivi li l-legiżlatur deherlu li għandu jistabbilixxi.

Skont il-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta, (fn. 25 Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555) l-Arbitru għandu l-kompetenza li ‘jisma’ lmenti skont il-funzjonijiet tiegħu taħt l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-imġiba ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji.’ M’hemm l-ebda kwalifika dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista’ jisma’ kwalunkwe ilment imressaq minn klijent eligibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att.

Dan huwa imsaħħaħ minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19 (1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bħala dik li ‘jitratta lmenti mressqa minn klijenti eligibbli.’ L-istess, m’hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa’ fil-parametri tal-istess Kap. 555.

Għalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun ‘klijent eligibbli’ u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun ‘provditur tas-servizzi finanzjarji’ skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.

‘Klijent eligibbli’ huwa definit bħala: ‘klijent li jkun konsumatur ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lilu l-provditur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovdxi xi servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta’ xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji.’ (fn. 26 Kap. 555, Art.2) L-istess Artikolu jipprovdvi li “klijent” għandu jinkludi, persuna fiżika, inkluži s-suċċessuri tagħha fit-titolu jew mikrointrapriża.’

Il-ligi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

“provditur tas-servizzi finanzjarji” tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun ġie licenzjat jew awtorizzat xort’oħra mill-Awtorită għas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta skont l-Att dwar l-Awtorită għas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta jew kull liġi oħra tas-servizzi finanzjarji, inkluż iżda mhux limitat għal servizzi ta’ investiment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta’ kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni...’ (fn. 27 Ibid.)

L-ilmentatur odjern huwa klijent eligibbli filwaqt li l-provdituri tas-servizz huma provdituri tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq čitat.

Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tiskatta hekk kif jiġu sodisfatti dawn ir-rekwiziti tal-ligi u, ġaladarrba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru mhuwiex ristrett biex jisma’ ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalità tiegħi, basta jkun marbut ma’ xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u mogħti minn provditur ta’ servizz li jaqa’ taħt id-definizzjoni tal-ligi.

Il-legiżlatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru ħlief għal dak li jipprovdvi l-istess Att. Perezempju, l-Arbitru jista’ jisma’ każi li jmorrū lura sal-1 ta’ Mejju 2004, (u mhux aktar), u ‘jista’ jagħti rimedju pekunjaru għal kull ilment sa massimu ta’ €250,000.’

Li kieku l-legiżlatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fiċ-ċirkostanzi li qed jgħidu l-provdituri tas-servizz, allura kieku kien jagħmel hekk, imma dan il-legiżlatur m’għamlux.

Għalhekk l-Arbitru qed jiċħad l-eċċeżzjonijiet dwar kompetenza u, ġaladarma għie deċiż li l-ilmentatur huwa klijent eliġibbli u jista' iressaq l-ilment, allura, m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tiegħu u ser jikkunsidrah.

Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qalu l-provdituri tas-servizzi finanzjarji li qed isostnu li l-każ huwa wieħed magħluq għaliex seħħet transazzjoni bejn il-partijiet liema transazzjoni għandha l-effett ta' res judicata bejn il-partijiet.

U, in sostenn ta' dan, il-provdituri tas-servizz jagħmel referenza għal dak li jipprovd i-Kodiċi Ċivili.

M'hemm l-ebda dubju li l-Bank kien qed joffri servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Il-Bank mhuwiex kumpannija ordinarja li dahlet f'xi kuntratt semplice ma' kontraent ieħor, imma l-Bank huwa kumpannija li taħdem fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u hija soġġetta għal skrutinju akbar, anke minn regoli ad hoc, li japplikaw f'dak il-qasam, dejjem biex jigi protett l-investitur.

Dan ġie enfasizzat mill-MFSA fir-rapport tagħha tat-22 ta' Ġunju 2012, (fn. 28 Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund), fejn għamlitha čara li l-BOV kien suġġett għall-guidelines applikabbli qabel l-2007 u l-Investment Services Rules minn Novembru 2007.

M'hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant u, għalhekk, japplikaw għal din ir-relazzjoni ġuridika kemm liġiġiet, regoli u regolamenti prattiċi u professionali stabbiliti u linji gwida minn awtoritajiet superviżjonali nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, u anke liġiġiet u Direttivi (fn. 29 Kap. 555, Art 19(3)(c)) li saru biex jagħtu protezzjoni lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni ġuridika li nħolqot bejn l-ilmentatur u l-Bank m'hijiex waħda regolata esklusivament mill-Kodiċi Ċivili u fejn si tratta relazzjoni bejn konsumatur u kummerċjant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Liġiġiet ta' Malta, u f'din ir-relazzjoni meta jintużaw espressjonijiet mhux ġusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodiċi Ċivili u l-Kodiċi tal-Kummerċ. (fn. 30 Kap. 378, Art. 47(B))

L-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-Każ Nru. 028/2016 deċiż minnu fit-23 ta' Frar 2018, (fn. 33 Link: <https://financialarbiter.org.mt/en/AboutUs/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>) u semma r-raġunijiet għalfejn ma seħħetx transazzjoni bejn il-Bank u l-konsumatur.

L-Arbitru spjega li anke skont deċiżjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kunċett tal-pacta sunt servanda f'dawn il-kaži fejn si tratta kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant

kello l-limitazzjonijiet tiegħu. Spjega wkoll kif l-Offerta u l-kuntratt ta' Accettazzjoni saru fċirkustanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq għażla ħlief li jaċċetta din l-Offerta; u l-klawsoli tal-Offerta fil-bidu tagħha u l-klawsoli 2.9 u 3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed iċedu d-drittijiet litiġjużi tagħhom, jew li b'xi mod kienu qed iċedu kwalunkwe drittijiet li kellhom, għandhom jitqiesu klawsoli ingħusti u pprojbiti u jitqiesu daqslikieku qatt ma ddaħħlu.

Galadárba dawn il-klawsoli tqiesu li m'għandhom l-ebda effett, għalhekk jitqies li ma seħħet l-ebda transazzjoni bejn l-ilmentatur u l-provdituri tas-servizz li teskludi lill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-każ.

Peress li l-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista' jkun b'mod 'ekonomiku u mħaffef', (fn. 34 Kap. 555, Art 19(3)(d)) qiegħed jagħmel referenza għal dak li ġie deċiż minnu fil-Każ Nru. 028/2016 fit-23 ta' Frar 2018, (fn. 33 Dan il-każ jinstab fuq il-link: <https://financialarbiter.org.mt/en/AboutUs/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>) u r-raġunijiet u l-motivazzjoni li ta f'dak il-każ f'dan ir-rigward, għandhom jgħoddū wkoll għal dan il-każ.

Għalhekk l-Arbitru qed jiċħad dawn l-eċċeżzjonijiet u ser jikkonsidra dan il-każ.

Eċċeżzjoni li l-BOV u l-VFM mhumiex il-Leggħiġtimi Kontraditturi

Dwar l-eċċeżzjoni li l-BOV mhuwiex il-leġġittimu kontradittur l-Arbitru m'għandux għalfejn jidħol wisq fil-fond għax jidher evidenti li kien il-BOV li biegħ il-prodott lill-ilmentatur u l-ilmentatur huwa ġustifikat li jagħmel ilment kontra min biegħlu l-prodott. (fn. 34 A fol 88).

Il-Bank daħal f'obbligi kuntrattwali mal-ilmentatur u, għalhekk, huwa evidenti li huwa l-leġġittimu kontradittur.

Peress li f'dan l-ilment tqajmu wkoll il-punti li l-BOV għamel rapporti qarrieqa bħala kustodju u l-VFM (BAM) kisret ir-regolamenti tal-Prospett Supplimentari tal-Fond, jingħad li, appartu li l-BOV kien hu li biegħ il-prodott lill-ilmentatur, l-istess BOV kien ukoll il-Kustodju tal-Fond u, għalhekk, fir-rigward tal-BOV żgur li ma jistax ikun hemm dubju li huwa leġġittimu kontradittur.

F'dan ir-rigward ukoll il-VFM (BAM), bħala Manager tal-Fond, kienet u kellha r-responsabbiltà li timxi mal-Prospett Supplimentari. Għalhekk hija wkoll leġġittimu kontradittur."

L-Appell

7. L-appellant pprezentaw ir-rikors tal-appell tagħhom fit-2 ta' Ottubru, 2018, fejn talbu lil din il-Qorti sabiex tħassar u tirrevoka d-deċiżjoni appellata, filwaqt li tilqa' l-eċċeżzjonijiet tagħhom, jew liema minnhom, u tičħad it-talbiet kollha tal-ilmentatur, bl-ispejjeż tal-appell odjern u dawk tal-proċeduri arbitrali kontrih. L-appellant jgħidu li jħossu ruħhom aggravati bid-deċiżjoni appellata għaliex: (1) l-Arbitru kompletament skarta jew ma tax kaž ta' għadd ta' eċċeżzjonijiet u sottomissjonijiet tagħhom; (2) l-Arbitru ma kelleu l-ebda kompetenza jiddeċiedi l-ilment; (3) l-Arbitru għamel apprezzament żbaljat tal-liġi meta ddecieda, jekk iddeċieda, li l-ilment ma kienx frivolu u vessatorju skont il-para. (ċ) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555; (4) l-Arbitru għamel ukoll apprezzament ġažin tal-liġi u tal-fatti meta ddecieda li jiċħad l-eċċeżzjonijiet tal-preskrizzjoni *ai termini* tal-artikolu 1222 u tal-artikoli 2153 tal-Kap. 16; (5) l-Arbitru għamel apprezzament ġažin tal-fatti u tal-liġi meta warrab il-klawsoli kompromissorji mill-kuntratt ta' transazzjoni, imma fl-istess ħin żamm il-kuntratt fis-seħħi; (6) l-Arbitru għamel apprezzament ġažin tal-fatti u tal-liġi meta kkunsidra jekk l-appellat kienx investitur b'esperjenza; (7) l-Arbitru għamel l-iżbalji fil-kalkoli tal-kumpens.

8. Permezz tad-digriet tagħha tad-9 ta' Ottubru, 2020, din il-Qorti fid-dawl ta' dak li jipprovd iġħalih il-para. (e) tas-subartikolu 19(3) tal-Kap. 555, irrevokat *contrario imperio* d-digriet tagħha, kif diversament preseduta, tas-26 ta' Ottubru, 2018, u ordnat l-isfilz tan-nota li kienet ġiet ippreżentata mis-soċjetà appellanta Bank of Valletta p.l.c. fis-16 ta' Ottubru, 2019, filwaqt li

skartat l-eċċejżjoni ta' preskrizzjoni eċċepita minnha a tenur tal-para. (f) tal-artikolu 2156 tal-Kap. 16.

9. L-appellat intavola r-risposta tiegħu fis-7 ta' Ottubru, 2019, fejn talab lil din il-Qorti għar-raġunijiet hemm imfissra, sabiex tikkonferma d-deċiżjoni appellata fl-intier tagħha, bl-ispejjeż kontra l-appellant.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

10. Sabiex il-Qorti tevita tirrepeti dak kollu li digħà ntqal fis-sentenza tal-appell tagħha tas-16 ta' Dicembru, 2019, fl-ismijiet **Finco Treasury Management Limited** għall-kont u beneficiju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs. La Valette Funds SICAV p.l.c. et

(Appell Numru 23/2018) u li għaliha għamlet riferiment aktar 'il fuq f'din is-sentenza, tiddikjara li l-konsiderazzjonijiet *kollha* li għamlet f'dik is-sentenza japplikaw *mutatis mutandis* għal dan l-appell u li m'għandhiex x'iżżejjid ma' dak li ntqal fl-imsemmija sentenza.

Decide

Għaldaqstant, għall-istess raġunijiet li nghataw fis-sentenza mogħtija fis-16 ta' Dicembru, 2019, minn din il-Qorti, kif diversament ippreseduta, fl-ismijiet Finco Treasury Management Limited għall-kont u beneficiju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs. La Valette Funds SICAV p.l.c. et (Appell Numru 23/2018), **tilqa' l-appell u thassar id-deċiżjoni tal-Arbitru tat-12 ta'**

Settembru, 2018, filwaqt li tiċħad l-ilment tal-appellat bl-ispejjeż tal-proċeduri arbitrali u dawk tal-appell odjern kontrih.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**